

sb0071 4 180 mtib2012

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 félmázsás harcsa a bányatóból
 sb0042 a mexikói béketanács elnökségi tagjának látogatása
 sb0043 városi beruházások szemléje
 sb0044 vízhiány a xi. kerületben
 sb0045 hanyagság okozta a szegedi környezetszennyezést
 sb0046 tüzek a hét végén
 sb0047 kísérleti vizuális alkotótelep
 sb0048 a magyar nemzeti bank tájékoztatója /1. rész/
 sb0049 vízhőmérsékletek
 sb0050 kórusmuzsika belgiumból
 sb0051 a magyar nemzeti bank tájékoztatója /2. rész/
 sb0052 város lesz szentgotthárd
 sb0053 nicaraguai szolidaritási nagygyűlés /1. rész/
 sb0054 nicaraguai szolidaritási nagygyűlés /2. rész/
 sb0055 koszorúzás vági istván emléktáblájánál
 sb0056 kubai kiállítás a patakyban
 sb0057 fafaragók tábora ugodon
 sb0058 xvi. kiskunsági pásztor- és lovasnapok
 sb0059 vadásztábor úttörőknek
 sb0060 elhunyt dudás kálmán
 sb0061 szovjet áruházi hét
 sb0062 a főinform jelenti
 sb0063 első díjas leánykar
 sb0064 napirenden a környezetvédelem
 sb0065 várkoncert diósgyőrben
 sb0066 huszonöt éves a magyar-szovjet jogsegély-szerződés
 sb0067 muzsikáló udvar szegeden
 sb0068 időjárásjelentés
 sb0069 közel az évszázad meleg rekordjához
 sb0070 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0071 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztették: izsák erika
 halasi györgy
 fehér péter
 oltványi ottó

- v é g e -

/mti/ er olt
180783 1528

20.56

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.0081X

Belföldi hírek

budapest, 1983. július 19.

bel

k e d d

sb0001 4 150 mtib1001

főszezon a növényolaj-iparban

1983. július 19. - teljes kapacitással, három műszakban járnak a növényolajipar gyárainak gépei: most a repce feldolgozása a legnagyobb feladat. jó közepes termést takaríthatnak be a partner mezőgazdasági üzemek, amelyek az idén 50.000 hektáron termesztették ezt az ipari növényt. a kisajtolt repceből étolaj készül, egy részét a liga, a vénusz és a ráma margarinba dolgozzák be, s exportra is jut belőle.

a repceszezonmal egyidőben készülnek a napraforgó feldolgozására. a mezőgazdasági üzemekből befutó jelzések szerint a napraforgó még türi a szárazságot; így a 273 ezer hektáron vetett olajnak való, elegendő nyersanyagot biztosíthat a hazai igények kielégítésére és az exporttervek teljesítésére. előre láthatóan más évekhez képest két héttel korábban, augusztus végén indulhatnak az első szállítmányok a marfői, a kőbányai, a csepeli, a rákospalotai, a győri és a nyirbátori gyárakba. néhány helyen új gépsorok fogadják a termést. rákospalotán, győrben és nyirbátorban az előregedett rostákat korszerűbbekkel váltják fel, ily módon jobb minőségű olajat préselhetnek.

a napraforgóolaj kétharmadát exportálják. a legfontosabb vevők ausztria, az nszk, svédország, algéria és egyiptom. mivel a napraforgó-termesztés a jól jövedelmező ágazatok közé tartozik, élénk a termelési kedv. a nagy hozamokat adó magvakat az ipar saját vetőmagüzeméből biztosítja, s ez is hozzájárul, hogy a termésátlagok alapján a magyar napraforgó várhatóan az idén is megőrzi franciaország után második helyét a nemzetközi rangsorban. /mti/

kg/er/sl/zsu hgy
00.10 190783 1594

--

sb0002 4 160 mtib1002

készül bessenyei györgy életművének kritikai kiadása

1983. július 19. - nyomdába került bessenyei györgy összes művei kritikai kiadásának első kötete. „a holmi”, - amely 1779 tavaszán bécsben jelent meg - a magyar esszéírás első jelentős műve, bölcséleti és művelődéspolitikai írásokat egyaránt tartalmaz.

mint azt kókay györgy, az mta irodalomtudományi intézetének tudományos főmunkatársa, a kiadás egyik szerkesztője elmondotta: bessenyei - aki nem annyira a mai értelemben vett szépíróként, mint inkább filozófusként volt jelentős és jellegzetes képviselője a xviii. századi magyar és közép-európai kultúra történetének - számos művet hagyott az utókorra. ennek ellenére az egykori bécsi testőr a legkevesebbet kiadott szerzőnek tekinthető irodalmunkban. a mostani kritikai kiadásban életművét öt ciklusban, 15 kötetben adják közre, az országos széchenyi könyvtárban és a sárospataki református főiskola nagykönyvtárában fellelt műveiből. a holmit „a bihari remete követi”, amelyben helyet kapnak az 1800-1805. között datált politikai és társadalomelméleti munkái is, így egyebek mellett „az értelem keresése”, és a magyar társadalom helyzetét vizsgáló „magyarországnak törvényes állása”, című írásai.

filozófikus ihletésű szépirodalmi munkáit négy kötetben adják ki. két kötetben jelennek meg tragédiái és vígjátékai, egyben költeményei, s külön kötetként kerül az olvasók kezébe az 1804-ben írt, de nyomtatásban csak 1930-ban megjelent tariménes utazása című műve, amelyben a bécsben töltött időkre emlékezik vissza. a sorozat tizennegyedik és tizenötödik kötete a tervek szerint levelezéseiből, a fellelt dokumentumokból áll össze. /mti/

ri/mi/ag/zsu hgy
00.11 190783 1694

--

sb0003 4 160 mtib1003

magyar kiállítások külföldön

1983. július 19. - a magyar pénzverés történetét reprezentáló kiállítást ajándékozott a magyar nemzeti muzeum egy mozambiki muzeumnak. a maputoi arquivo historico de mocambique-ban már meg is tekinthetik a látogatók a különféle érmekeket, pénzeket. a kiállításon a közönség elé 22 olyan érmét tárnak, amelyek az istván király uralkodásától a horthy-korszakig terjedő időszakban készültek; bemutatnak öt, szintén eredeti bankjegyet a korona-pengőrendszer papírpénzei közül, továbbá 29 másolatot azokról az érmékről, amelyek az istván király, illetve ferenc józsef császár uralkodása közötti időben készültek a magyar pénzverdékben.

a tárlatbevezetéseként a rendezők rövid történelmi tájékoztatót is készítettek, olyan ismereteket nyújtva, amelyek feltétlenül szükségesek a magyar pénzverés történetének ismertetéséhez. látható olyan nagyméretű tábla és térkép, amely a mai magyarország néhány jellemző adatáról is felvilágosítást ad az érdeklődőknek.

ugyancsak pénzérméket láthattak innsbruckban azok a látogatók, akik felkeresték a tirolai hetek alkalmából rendezett magyar kiállítást. ennek anyagát ugyancsak a magyar nemzeti muzeum gyűjteményéből válogatták a rendezők. a „tirolai tallérok magyarországon címmel bemutatott tárlat a történelemnek azt a 150 esztendejét mutatta be, amikor hazánk egy része török megszállás alatt volt. e korszak pénzei közül a tirolai tallérok voltak a legjelentősebbek, ezek a török elleni háborúk pénzügyi fedezetéül szolgáltak. a 99 érmét felsorakoztató kiállításon az elsősorban körmőcbányán és nagybányán vert aranyforintok, garasok, dénárok, dukátok, tallérok voltak láthatók, továbbá ferdinánd tirolai főherceg néhány díszfegyvere.

e nemes érmék a napokban kerülnek vissza ismét eredeti helyükre, a nemzeti muzeum éremtárába. /mti/

i cs/er ag hgy
00.11 190783 1846

--

sb0004 4 150 mtib1004

angóraexport - gazdasági egyesülés alakult

1983. július 19. - tíz termelészövetkezet és egy állami gazdaság megalapította a hungangóra gazdasági egyesülést, az angóragyapju-termelés szervezésére, angóranyul tenyésztésére, valamint a termelt gyapju jövedelmező értékesítésére. az egyesülés számítása szerint még ebben az évben egymillió dollárnyi bevételt realizálhatnak a konvertibilis piacról.

jelenleg mintegy 80 ezer kisállatot tartanak az egyesüléshez tartozó mezőgazdasági üzemekben és a háztáji gazdaságokban. a hungangóra az nszk-beli medima textilipari céggel máris hosszútávra szerződött a hungarocoop közvetítésével, és a még előnyösebb export érdekében kooperációs tárgyalásokba is kezdtek az angóragyapju feldolgozásáról. ez a fajta gyapju keresett más piacokon is, főleg a gyógyfehérnemű-gyártók körében, de sokféle divatcikk és felsőruházati termék is készül belőle. az egyesülés becslése szerint dollárbevételük viszonylag rövid időn belül négy-ötszörösére növekedhet. /mti/

sz/mi/er bam hgy
00.12 190783 1030

-.-

sb0005 4 160 mtib1005

a fővárosi tankönyvellátásról

1983. július 19. - bár még javában tart a vakáció, az állami könyvterjesztő vállalatnál már készülnek a tankönyvek árusítására, forgalmazására - erről tájékoztatták az mti munkatársát a vállalat illetékesei.

az általános iskolai, a gimnáziumi és a szakközépiskolai tankönyveket a tanévnyitó napjától szeptember 10-ig csak az iskolákban lehet beszerezni.

különböző okok miatt - például pótbeiratkozás, új tagozat bevezetése - korábban sokszor előfordult, hogy néhány tanuló nem, vagy csak hiányosan kapta meg tankönyveit. ezért szeptember 12-től budapesten 28 könyvesboltban folytatják a tankönyvek árusítását. e boltok jegyzékét az állami könyvterjesztő vállalat augusztus elejétől több ízben közzéteszi a napilapokban. az árusítás legfontosabb tudnivalóiról a könyvesboltok kirakataiban elhelyezett táblák is felvilágosítást adnak.

az idei tanév ujdonsága, hogy az ugynevezett „ellenőrző feladatlapok”, nem kerülnek könyvtárusi forgalomba. a feladatlapokat csak a dolgozatíráskor kapják majd kézhez a tanulók.

a tankönyvek beszerzéséről az ákv tankönyvjelző közönségszolgálat a 176-507-es telefonszámon augusztus 1-től részletes felvilágosítást ad. /mti/

t km/tr/er ag hgy
00.12 190783 1245

-.-

sb0006 4 130 mtib1006

csucsidő a jéggyárban

1983. július 19. - a fővárosi ásványvíz- és jégipari vállalat tisztosítás teherautói a kánikulában is sorra járnak a budapesti közértek husraktárait, egyes vegyi-, textil- és gyógyszergyárakat, amelyek a csucsidőben - a téli hárommal szemben - napi tíz vagon jeget használnak fel. a vállalat év elején készült felmérése szerint - bár a jég alkalmazási területe szűkült - a jövőben is lesz igény a hűtés ezen egyszerű módjára. a husipar energiatakarékossági okokból alkalmazza, míg a gyógyszergyártásban bizonyos technológiai folyamatoknál nélkülözhetetlen a jég. a felmérés adataiból a szakemberek azt a következtetést vonták le, hogy az évente felhasznált jég mennyisége öt év múlva is meg fogja haladni az 1.200 vagon. idén a fogyasztás 1.500-1.800 vagon között várható. az ásványvíz- és jégipari vállalat a csucsidőben is ki tudja elégíteni az igényeket, szükség esetén a jász utcain kívül a forgách utcai jéggyár is bekapcsolódik a termelésbe. /mti/

nak/tr/ag/zsu hgy
00.13 190783 1009

-.-

sb0007 4 160 mtib1007

népművészeti tárlatok országszerte

1983. július 19. - a népi művészetek valódi értékeinek bemutatására több rendezvényt szervez az elkövetkező hónapokban a népi iparművészeti tanács. a népművészet egyes szakágaiban meghirdetett pályázatokra érkezett alkotásokat budapesten és több vidéki városban kiállításokon tárják a közönség elé. ezek sorát az idősebb kapoli Antal Kossuth-díjas fafaragó, a népművészet mestere emlékére meghirdetett országos pályázat anyagából összeállított kiállítás nyitja meg. a tárlatnak - melyre az ország legjobb fafaragó népművészei küldik be alkotásaikat - a boglártelei béke művelődési ház ad otthont augusztus 6-tól szeptember 18-ig.

a fővárosban - a néprajzi múzeumban - látható szeptember 19. és december 31. között a magyar népi iparművészet 30 éve című kiállítás. ennek célja, hogy áttekintést adjon népi iparművészetünk 30 éves fejlődéséről. a tárlat anyagát főként a népi iparművészeti tanács gyűjteményéből válogatták ki. a néprajzi múzeum tiz termében megrendezendő kiállítás érzékletesen mutatja majd be az utóbbi három évtized legjelentősebb népi iparművészeti ágait, izelítőt adva legjelesebb népművészeink munkáiból.

Vékony Sándor Fazekas, a népművészet mestere munkásságát tárja a közönség elé a hódmezővásárhelyi tornyai János múzeumban rendezendő, szeptember 2-től 30-ig látogatható kiállítás. a X. országos szöttek pályázatra beérkezett legszebb, díjazott munkákat tekinthetik meg az érdeklődők október 1. és december 4. között Szekszárdon, a Béni Balogh Ádám múzeumban. a tárlaton a hagyományokat hordozó, de korunk használati igényeit is kielégítő népi szöttek kultúra fejlődése kísérhető figyelemmel e népművészeti ág legjelesebb művelőinek alkotásaival. az Átrium Hyatt szálloda ad otthont október 16-tól november 7-ig a népi iparművészeti tanács, a képző- és iparművészeti lektorátus, valamint az Artex külkereskedelmi vállalat által meghirdetett IX. országos szőnyegpályázat anyagából rendezett kiállításnak.

a XXII. országos Kosár- és fonottáru pályázat anyagából összeállított tárlatot a szolnoki megyei művelődési és ifjúsági központban október 16-november 7. között tekinthetik meg a népművészetek kedvelői. a kosárpályázat olyan munkák létrehozására ösztönözte az alkotókat, amelyek háziipari és szériagyártásra egyaránt alkalmasak, ugyanakkor a hagyományos formák is felfedezhetők bennük. /mti/

na/tr/er ag hgy
00.14 190783 2405

sb0008 4 130 mtib1008

átadás előtt a botanikus kert új üvegháza

1983. július 19. - a tervek szerint még az idén nyáron átadják az átépített botanikus kert, a Pál utcai fiukból jól ismert fűvészkert új, mintegy 430 négyzetméteres üvegházát.

a több mint 130 éves Józsefvárosi természetvédelmi terület az átépítési munkálatok előtt évente 12-15 ezer látogatót fogadott. most, két év után, júniusban nyitotta ki újra kapuit.

az új üvegházba a közeljövőben kezdik telepíteni a növényeket. a háromhajós épület egyik részébe szárazságtűrő, sivatagi és trópusi fajtákat ültetnek. a második hajóba helyezik el az orchideaféléket, a harmadikba pedig az árnyéket és a párás levegőt kedvelő trópusi páfrányokat és ananászféléket.

az új üvegházzal újabb értékes flórákkal gyarapodik a fűvészkert állománya. a három és félholdnyi területen jelenleg mintegy ötezerféle növény található rendszertani csoportokban, családonként elültetve. a botanikus kertnek mintegy 500, a világ különböző pontjain található kerttel van kapcsolata, rendszeresen cserélnek magvakat és hajtásokat. természetesen a több kontinensről származó fák, bokrok és cserjék mellett megtalálhatók itt a hazai ritkaságok is. féltőn vigyáznak például a mecseki magyar kikericsre, a mecseki pünkösdi rózsára és a gerecséből kiveszett szádler husángjára.

az üvegház átadása után a kertészek vezetésével ismét lesz szakmai vezetés a fűvészkertben. /mti/

-ti/tr/er ag hgy
00.14 190783 1438

bel

- 8 -

1983.07.19.

sb0009 4 130 mtib1009

próbaüzem a kenyérgyárban

1983. július 19. - megkezdődött a próbasütés a fővárosi sütőipari vállalat 2-es számú gyáregységének böszörményi uti üzemében, ahol 1982 őszétől rekonstrukciós munkák miatt szünetelt a termelés. a gyár - melynek modernizálása 13,8 millió forintba került - a jövőben napi 7,2 tonna kenyérrel és pékáruval járul hozzá a főváros lakosságának ellátásához. az új áthordós rendszerű kemencéket a francia mechaterm vállalat készítette. ezek a gőzös, lapátos régiók helyére kerültek, szükségtelemmé teszik a bevetés műveletét. mivel az új kemencék többszintesek, mód nyílik arra is, hogy a kenyéren kívül péksüteményeket is gyártsanak a böszörményi úton. a felújított üzem pénteken kezdi meg a folyamatos termelést. /mti/

00.15 nak/tr/er ag hgy
190783 0773

--

sb0010 4 150 mtib1010

tervpályázat kommunális és mezőgazdasági szerves hulladékok komplex hasznosítására

1983. július 19. - kommunális és mezőgazdasági szerves hulladékok együttes kezelésére és komplex hasznosítására hirdetett tervpályázatot az építésügyi és városfejlesztési minisztérium más országos szervekkel és a békés megyei, illetve az ujkigyósi községi tanáccsal közösen. a települések, a háztáji és a nagyüzemi állattartó telepek általában külön-külön gondoskodnak a szerves hulladékok összegyűjtéséről, feldolgozásáról, ami sok esetben nem a legelőnyösebb megoldás, s a hulladék javarészt veszendőbe megy. a pályázat feltétele szerint nemcsak a hulladékok kezelésére, hanem az annak során keletkező biogáz után visszamaradó javított minőségű trágyák, iszapok hasznosítására is javaslatot kell tenni. a tervezési munkák mintaterülete ujkigyósi község. szennyvizének és szerves hulladékainak, háztáji és nagyüzemi állattartó telepei trágyájának együttes kezelésére kidolgozott tervvel lehet pályázni, amit a későbbiekben széles körben, általánosan alkalmazhatnak.

bel

- 9 -

1983.07.19.

a tervpályázat kiírása a mélyépítési tervező vállalatnál - budapest, v. kerület vigadó tér 1. - vehető át az évm gazdasági igazgatóságához postán befizetett 100 forintos csekk ellenében. 1983. november 8-ig lehet berküldeni a pályaműveket, melyeket 1983. december 5-ig elbírálnak. a pályaművek díjazására és megvételére összesen 680 ezer forint áll a bírálóbizottság rendelkezésére. /mti/

00.15 be/mi/sl/zsu hgy
190783 1477

--

sb0011 4 150 mtib1011 /közönségszolgálat/

alkalmi levelezőlap, új bélyegek

1983. július 19. - a szegedi szabadtéri játékok 50. évfordulója alkalmából a posta alkalmi levelezőlapot bocsát ki, amit a postahivatalok július 22-től árusítanak. a többszínű nyomással, 100 ezer példányban készült levelezőlapot kass jános grafikusművész tervezte. a levelezőlap eladási ára - az egyforintos bélyegnyomattal - 1.40 forint.

ugyancsak július 22-én kerül forgalomba kétforintos névértékkel simón bolivar születésének 200. évfordulója alkalmából a dél-amerikai függetlenségi háború kiemelkedő vezetőjének képét ábrázoló bélyeg, forgács miklós grafikusművész munkája. a bélyeget 1.644.800 fogazott és 5.800 fogazatlan példányban hozzák forgalomba.

szintén július 22-től lesz kapható a vági istván születésének 100. évfordulója alkalmából kibocsátott kétforintos bélyeg. az 1925-ben alakult magyarországi szocialista munkáspárt vezetőjének portréját ábrázoló bélyeget widerkomm ervin grafikusművész tervezte. a bélyeg 582.300 fogazott és 4.800 fogazatlan példányban készült.

lengyel györgy grafikusművész terve alapján, 739.800 fogazott és 5.300 fogazatlan példányban július 29-én hozza forgalomba a magyar posta a budapesti megrendezésre kerülő 18. eszperantó világtalálkozó alkalmából kibocsátott kétforintos bélyeget.

az első napi bélyegzőt rendszeresen használó postahivatalok a vásárlók kívánságára a bélyegeket a forgalomba bocsátás napján lebélyegzik árusításukat 1984 december 31-én szüntetik meg. /mti/

00.16 mg/mi/er/sl/zsu hgy
190783 1519

--

sb0012 4 160 mtib1012 /közönségszolgálat/

évadkezdés a hét végén a dóm téren

1983. július 19. - a hét végén megkezdődnek a szegedi szabadtéri játékok előadásai. a dóm téren az idén jubileumokat köszöntenek: ötven éve, 1933-ban volt ugyanis a játékok alapításának éve, amikor hont ferenc rendezésében a helyszínen először adták elő madách remekművét, az ember tragédiáját. 1939-ig tartottak ezután minden évben nyári előadásokat a fogadalmi templom előtt, a második világháború után pedig éppen negyedszázada, 1959-ben nyílt lehetőség a játékok újakezdésére, így a játékok felújítását követően a huszonötödik évad kezdődhet meg az idén.

az idei nyitóelőadáson július 22-én, pénteken ismét a tragédiát játsszák vámos lászló rendezésében; adámként bubik istván, évaként tóth éva, luciferként balkay géza lép színpadra, az ur hangját sinkovits imre szólaltatja meg.

július 23-án, szombaton és július 24-én, vasárnap a ix. nemzetközi szakszervezeti néptáncfesztivál gálaestjét tekinthetik meg a nézők. tíz ország mintegy hétszáz táncosa mutatja be a hegyen völgyön lakodalom című műsort. novák ferenc művészeti vezetőnek és daróczy-bárdos tamás zeneszerzőnek ez az összeállítása 1972-ben és 1973-ban szerepelt már a játékok programján, természetesen akkor más együttesek közreműködésével. az idén simai edit táncolja majd a menyasszony szerepét, a vőlegényét pedig szögi csaba. a násznagy szerepében hegedüs d. géza lép színpadra.

a dóm téri előadások az idén 20 óra 30 perckor kezdődnek. /mti/

dén/f/er az hgy
00.16 190783 1497

--

sb0013 4 150 mtib1013

csepel autó: új motor az ikarus-okhoz

1983. július 19. - új motor prototípusa készül a csepel autógyárban: az amerikai cummins cég L 10-es motorjából magyar szakemberek terveztek egy autóbuszba építhető változatot. az első darabokat a kipróbálás után ikarus-buszokba építik be az ősszel. az amerikai partner a megürt külkereskedelmi vállalat közvetítésével bizta meg az autókutató vállalatot, az ikarus-t és a csepel autógyárat az új, fekvő elrendezésű motor kifejlesztésével. a távlati tervek szerint a szükséges üzemelési ellenőrzéseket követően a tengeren túlról, szállítják a félkész motorokat szigetisztmiklóásra - a csepel autóba -, ott kiegészítik, összeszerelik, kipróbálják és átadják az ikarus-nak, amely a nemzetközi együttműködés révén egy újabb, korszerű motorral felszerelt autóbusszal léphet piacra külföldön. /mti/

vir/er az
00.17 190783 0855

--

sb0014 4 160 mtib1014

pécs középkori utcája - félezer évvel ezelőtt jártak rajta

1983. július 19. - pécs egyik középkori utcájának maradványaira bukkantak a történelmi városközpontban; a bem utcában új gázcsöveket fektetnek le és ennek közműárkában találtak rá a félezer éves utburkolatra. a mecsekben bányászott mészkövekből rakták ki annak idején az utat, gondosan egymáshoz illesztve a szabálytalan formájú szikladarabokat. a középkori utépitők munkáját dicséri, hogy az utburkolat most is használható állapotban van, időközben azonban egy méternyi föld- és kőréteg került rá.

kárpáti gábor régész, a janus pannonius muzeum munkatársa megvizsgálta a talajrétegeket és arra a következtetésre jutott, hogy a középkori uttest feletti 20-30 centiméteres földréteg nem más, mint a mecsek hordaléka. napjainkban is egy-egy felhőszakadászerű eső után tömérdek földet sodor le a víz a hegyről a belvárosba, iszaptavakat teremtve az utkeresztezésekben. a régész véleménye szerint a most megtalált ut még a magyar középkorban épült és minden bizonnyal ezt használták a törökök is, s talán a hódoltságot követő zürzavaros időkben hanyagolták el a karbantartását oly mértékben, hogy beiszapolódott, felöltődött az egykori utasínt. a hordalékréteg felett pedig azok az újabb és újabb utburkolatok, illetve alapjai látható, amelyeket az utóbbi évszázadokban építettek.

bel

- 12 -

1983.07.19.

a régi utcamaradvány további adalékot szolgáltat pécs középkori arculatának pontosabb megismeréséhez. az elmúlt években - a pincefeltáró és közműépítő munkák során - már számos lelet került napvilágra a magyar középkorból. ezek alapján véli úgy kárpáti gábor, hogy újra kell rajzolni pécs hajdani városszerkezetét. a mai széchenyi tér például valószínűleg beépített terület volt annak idején, ellenben tér lehetett a mai zsolnay-kut környékén, ott ahol most a középkori utcaburkolatot találták. /mti/

igó/bné/er ag hgy
00.18 190783 1888

--

sb0015 4 160 mtib1015

szovjet képzőművészek miskolcon

1983. július 19. - képzőművészek érkeztek miskolcra a borsodi megyeszékhely szovjetunióbeli testvérvárosából, vologdából. a miskolci művésztelepen élő és dolgozó képzőművészek és a vologdai alkotók évenként váltva töltenek egy-egy hónapot testvérvárosi kollégáik körében. a miskolciak múlt évi vologdai tartózkodásának viszonzásaképpen érkeztek most a szovjet képzőművészek miskolcra.

a négy festő- illetve grafikusművész itt tartózkodása során ellátogat borsod megye több ipari üzemébe, és a gazdaságok dolgozóinak életével, mindennapjaival ismerkedik. az itt készült alkotásokat közös tárlaton miskolcon illetve vologdában mutatják majd be. /mti/

kör/er az hgy
00.18 190783 0717

--

bel

- 13 -

1983.07.19.

sb0016 4 150 mtib1016

másodlagos művelésre készítik elő a nagylengyeli olajmezőt

1983. július 19. - a kimerülőben lévő nagylengyeli olajmezőt is kipróbálták, s a jelek szerint ott a vártnál is jobb eredménnyel tudják alkalmazni az ugynevezett másodlagos művelést. az elsőként a dézsalai olajmezőn alkalmazott módszer lényege az, hogy gázt sajtolnak a föld mélyébe, s az ilyen módon előidézett nyomás a bennrekedt olajat is felszínre hajtja.

a sikeres kísérletek alapján máris megkezdték a nagylengyeli olajmező másodlagos művelésének előkészítését: mérnökök, geológusok, geofizikusok és matematikusok nagy csoportja dolgozik azon, hogy 1985-86-ban megkezdődhessen a gáz besajtolása. a nagylengyeli olajmező eddig, a hagyományos módszerrel, mintegy 18 millió tonna olajat adott, a gázkiszorítással még legalább 5 millió tonnát akarnak felszínre hozni. /mti/

tóa/s kz hgy

08.23 190783 0872

--

sb0017 4 150 mtib1017

szakmunkástanulók balatonparti pékségekben

1983. július 19. - az északi balatonpart kenyérellátását segíti munkájával százhusz sütőipari szakmunkástanuló; a fiatalok nyári gyakorlatukat a tómenti sütődeákban töltik. veszprém megye jövődöbeli pékjei mellett nyírségi és békés megyei tanulók is kiveszik részüket a termelésből, amire nagy szükség van, hiszen a nyári üdülödényben négyszerannyi kenyér fogy, mint máskor. naponta szállítanak friss pékárut zircről, várpalotáról, pápáról, ajkáról is a balatonra. a veszprém megyei sütőipari vállalat a folyamatos ellátás érdekében a szokásos reggeli szállítás helyett éjszakai kenyérszállításra is vállalkozik. a balatonpart tiz kiemelt nagy üzletébe már hajnali 4-kor megérkezik a friss pékárú, s a nyitásra már a polcokon sorakozik. a sütőipari vállalat egyébként több éjszakai fuvart is vállalna, a kereskedelem fogadókészsége azonban nem megfelelő. /mti/

bév/nné/s az hgy

08.30 190783 0941

ff

--

sb0018 4 150 mtib1018

kréta borsodból

1983. július 19. - bár még javában tart a nyári szünet, a halmaji tsz kiskinizsi üzemében már a szeptemberi iskolakezdésre is készülnek. hazánkban csak itt gyártják az iskolai krétát; készítését két esztendeje egy budapesti szövetkezettől vette át a borsod megyei gazdaság. az idén már a piért-en keresztül mintegy ötvenezer doboz, százas csomagolású fehér krétát hoznak forgalomba, emellett tízféle színes kréta is kikerül a tsz-üzemből, amelyben a kis falu mintegy harminc asszonya dolgozik. /mti/

kör/s az hgy

08.36 190783 0549

--

sb0019 4 150 mtib1019

lángvágás pb-gázzal

1983. július 19. - fé^Uév óta sikeresen alkalmazzák a propán-butánt a lángvágásra a máv székesfehérvári járműjavítójában. az eljárást hazai szabadalom felhasználásával vezették be az acetilén-/disszu/ gázhiány áthidalására. az újítás lényege, hogy a pb-gázpalackhoz különleges fuvókákat csatlakoztatnak. az új módszerrel a korábinál termelékenyebbé és gazdaságosabbá vált az acélszerkezetek darabolása, a vasszerkezetek melegítése. a lángvágás négyszer olcsóbb propán-bután-gázzal, mint a disszu-gázzal, a művelet gyorsabb, a vágási felület is simább. a máv székesfehérvári járműjavítójában az új módszerrel fé^Uév alatt több mint félmillió forintot takarítottak meg. /mti/

zsi/s az hgy

08.42 190783 0724

H

--

sb0020 4 150 mtib1020

garzonlakások pályakezdőknek

1983. július 19. - a fiatal pályakezdők lakásgondjainak egyhítésére garzonlakások épülnek sárváron. a városi tanács kezdeményezésére, a helyi üzemek, vállalatok, szövetkezetek támogatásával hozták létre az új otthonokat. a harmincöt négyzetméter alapterületű lakásokért a tanács 150 ezer forint anyagi támogatást vagy ekkora összegnek megfelelő szakipari munkát kér a munkáltatóktól, és cserébe átadja a bérlőkijelölés jogát. jelenleg tízenkét ilyen garzonlakás épül a városban, s a költségekhez hét vállalat és szövetkezet járult hozzá. az építők a városgazdálkodási vállalat és szakemberei, később a fenntartási munkákról is ők gondoskodnak. a garzonlakásokat - amelyekben már az utolsó simitásokon, a szerelési munkákon dolgoznak - a tervek szerint augusztus 20-án, sárvár várossá nyilvánításának 15. évfordulóján adják át; ezt követően újabb huszonnégy lakás építésébe kezdenek. /mti/

Lér/mné/s az hgy

08.48 190783 0949

--

sb0021 4 150 mtib1021

tehergépkocsik soron kívül - az állami biztosító és az autoker megállapodása

1983. július 19. - az állami biztosító, valamint az autó- és alkatrészkereskedelmi vállalat vezetői megállapodást írtak alá, amelynek értelmében a magántulajdonban levő, ugynevezett totálkáros tehergépkocsik, lakókocsik és utánfutók helyett meghatározott esetekben soron kívül újak igényelhetők.

a soronkívüliség azokat illeti meg, akiknek az állami biztosító kötelező felelősségbiztosítás vagy casco-biztosítás alapján kártérítést nyújtott, s egyben a roncs tulajdonjogáról a biztosító javára lemondtak. ha a károsult nem főfoglalkozású fuvarozó, az autoker - de csakis a nála három évnél nem régebben újonnan vásárolt - jármű helyett, főfoglalkozású fuvarozóknak pedig hat évnél nem régebben vásárolt jármű helyett új tehergépkocsi /lakókocsi, utánfutó/ soronkívüli vásárlását teszi lehetővé. ha a teherautó három, illetve hat évnél idősebb, avagy, ha a tulajdonos azt már korábban használtan vásárolta, a totálkár után is csak használt gépjármű soronkívüli vásárlására jogosult.

H

bel

- 16 -

1983.07.19.

a megállapodás értelmében közületek, valamint tőkés országokból származó járművek, illetve használtan vásárolt lakókocsik, utánfutók tulajdonosai nem jogosultak a soronkívüli vásárlásra. /mti/

mg/gg/s sl hgy

08.56 190783 1297

..-

sb0022 4 150 mtib1022

gépek diósgyőrből a szovjetunióba

1983. július 19. - csaknem négyezer diósgyőri gépgyárban készült kábelgyártógép dolgozik a szovjet üzemekben, ezeket az elmúlt negyedszázad alatt szállította a vállalat; a géppark karbantartásáról, alkatrészellátásáról a digép moszkvai szervize gondoskodik. már elkészült az a szerződéstervezet is, amelyet a technopromimport szovjet külkereskedelmi vállalat képviselői a diósgyőriben készülő kábelösszeecsapó gépek szállításáról, hamarosan megkötik a dróthuzógépek jövő évi szállításáról szóló szerződést is.

évente összesen mintegy 10-12 millió rubel értékű kábelipari gépet vásárolnak a szovjetunióbeli gyárak a digép-től. ezek a gépek minőségükkel és termelékenységükkel a világ élvonalába tartoznak, ami elsősorban annak köszönhető, hogy a digép több mint tíz éve együttműködik a szovjet gépipari, tudományos, kutató- és fejlesztő intézetekkel. jelenleg mintegy nyolc-tíz közös kutatási, fejlesztési témában dolgoznak. készül egy új típusú telefonkábelgyártó automatizált gépre, szállításra kész a legújabb fejlesztésű körszövőgép, amelyen hírközlő kábelek árnyékoló burkolatát gyártják. a leendő újdonságok közé tartoznak a különböző telefonkábelgyártó automatizált gépek, valamint egy többmenetes huzógép. a szovjet ipar kérésére fejlesztették ki, és a napokban sikeresen ki is próbálták azt a nikkelhuzal-huzógépet, amelynek szállítását 1984-ben kezdik meg diósgyőrből.

az ideai exportfeladatokat mindeddig sikeresen teljesítette a diósgyőri üzem: több mint 200 korszerű kábelgyártógépet, illetve gépsort szállítanak a szovjetunióba. a gyár szereldejében most az utolsó simításokat végzik egy másodpercenként hetven méter teljesítőképességű huzal-ágyító gépsoron. prototípusán, amely augusztus első napjaiban indul a szovjetunióba, a kábelgépeken kívül csőgyári berendezéseket, hűtőházi légkondicionálókat, különböző

H

bel

- 17 -

1983.07.19.

szerszámgepeket, így élhajlitókat és ellenütős kalapácsokat is szállítanak a szovjet partnereknek. /mti/

tre/s az hgy

az információhoz ajánlott fotóanyag száma: aro 83 0715.

09.13 190783 2161

..-

sb0023 4 150 mtib1023 /közönségszolgálat/

méteráru-márkabolt nyílt a rákóczi uton

1983. július 19. - kedden a rákóczi ut 17. szám alatt megnyílt a szivárvány áruház vállalat - csaknem három évvel ezelőtt felújítás miatt bezárt - méteráru-üzlete, amelyet a vállalat ezentúl a hazai fésűsfonó és szövőgyár márkaboltjaként működtet. az üzletben azokat az extra minőségű fésűs gyapjuszöveteket is árusítják, amelyeket a gyártó vállalat hosszútávú szerződés alapján a svájci schild ag-vel kooperációban készít. kaphatók lesznek ezen kívül elegáns és sportos női-férfi tiszta gyapju és kártolt szövetek, könnyű kevert anyagok, pamut és selyem jersey méterárak, bélés-és kellékanyagok, valamint fonalak. az üzlet két és félmillió forintos árukészlettel nyitott, s a gyár valamennyi termékéből folyamatos szállítást ígér.

az üzlet - főként konfekcionáló kisiparosok számára előnyös - új szolgáltatása: ha valaki 200 méternél több nyers szövetet, illetve 50 kilogrammál több nyers fonalat vásárol, kívánságára a boltban rendelkezésre álló szinkártya alapján a festést rövid határidőre vállalja a hazai fésűsfonó és szövőgyár. /mti/

mg/mi/s sl ie

09.35 190783 1123

..-

sb0024 4 160 mtib1025 /közönségszolgálat/

barátkozás a történelemmel

1983. július 18. - barátkozás a történelemmel - ezt a címet adták a budapesti történeti múzeum munkatársai a kedden kezdett kísérleti jellegű foglalkozássorozatnak. a nyolc részből álló „történelmi kalauz”, a 8-14 éves - a nyári szünetet főként napközis táborban töltő - gyermekek számára indult.

a múzeum célja ezuttal sem csak az volt, hogy minél több látogatót csalogasson be termeibe. pedagógus munkatársai fölismerték: a vakációjukat élvező gyerekek többsége örömmel vesz részt időnként egy-egy játékos - a múzeumi órákkal nem azonos! - foglalkozáson, mely lehetőséget nyújt számára, hogy a tárgyak segítségével ismerkedhessen a történelemmel. a beszélgetések közben közelről láthatnak például őseink használta ökölkövet, ékszereket a törökuralom idejéből, iratokat, melyek a magyar tanácsköztársasággal kapcsolatosak. a diák közelről szemlélheti a történelem emlékeit, a tárgyak felébresztik érdeklődését, játékosan, könnyedén ismerkedhet meg az egyes korokkal. *Figy*

a témaköröket a szakemberek úgy állították össze, hogy azok többé-kevésbé átfogják a történelmet: lesz szó a történetírás forrásairól, varázslókról, varázslatokról, a biblia világáról. megismerkedhetnek magyarországgal akkor, mikor buda török kézre jut, és akkor, mikor „a haza fényre derül,,.

a barátkozás a történelemmel július 29-ig folyamatosan, naponta tart, 23-24-25. kivételével. a beszélgetések délelőtt 10, illetve délután 2 órakor kezdődnek, azokat bárki felkeresheti. /mti/

jk/s ag ie

10.46 190783 1538

H

--

sb0025 4 180 mtib1028

halpusztulás a győri iparcsatornán

1983. július 19. - halpusztulás történt a győri iparcsatornán a győr gyárvárosi horgászegyesület halban gazdag horgászvizén. az elpusztult halak mennyiségét 20 mázsára becsülik. az ok az erős felmelegedés okozta oxigénhiány, amihez az alacsony vízállás is hozzájárult. /mti/

cser/sza/s ká ie

11.33 190783 0345

--

sb0026 4 130 mtib1029

tragikus vizibalesetek

1983. július 19. - dunapataj külterületén a szelidi-tóban fürdött és vízbe fulladt nánási Mihály 18 éves segédmunkás, kerekegyházi lakos.

a velencei strandor bede Brigitta 11 éves tanuló, vecsési lakos fürdés közben a tó vizébe fulladt. /mti/

mi/s ag ie

11.34 190783 0299

H

--

sb0027 4 180 mtib1030

vizkorlátozások a fertő tó mentén

1983. július 19. - kedden vizkorlátozásokat léptettek életbe a fertő tó parti községekben. a lakosságot, a különböző intézményeket, a kisebb üzemeket szakaszosan látják el ivóvízzel. napközben egy-egy területen csak 5-6 órán át, éjszaka ennél valamivel hosszabb ideig szolgáltatnak ivóvizet. a fertő menti regionális vízmű kutjai ugyanis nem bírják a nyári csucsfogyasztást, s az eddigi takarékosági intézkedések, a locsolási, automosási tilalmak nem használtak. /mti/

cser/sza/s ká ie
16.38 190783 0537

--

sb0028 4 160 mtib1031

megnyílt a xx.pedagógiai nyári egyetem szegeden

1983. július 19. - az mta szegedi biológiai központjában kedden megnyílt a tit xx. pedagógiai nyári egyeteme. a nagy multu kurzus husz év óta elismert továbbképzési forma a gyakorló pedagógusok és a közoktatást irányító szakemberek számára. minden nyáron a neveléstudomány, a közoktatás fontos, időszerű témáiról, fejlődési tendenciáiról bővíthetik ismereteiket a résztvevők.

az idei nyolcnapos programban 16 előadás hangzik majd el. a referátumok áttekintik a neveléstudomány fejlődésének elmúlt két-évtizedes tapasztalatait, és ezek alapján jelölik meg a jövő feladatait. szó lesz a neveléstörténeti, a tantervelméleti, a módszertani-tantárgypedagógiai kutatásmethodika fejlődéséről. áttekintenek neveléstudományi, pszichológiai, szociológiai, ideológiai és filozófiai kérdéseket. előadások hangzanak el a tudományos minősítések jelenlegi rendszeréről és az oktatásügyünk reformjával kapcsolatos iskolakísérletek eddigi tapasztalatairól.

az elhangzott előadásokat és a viták megfontosabb megállapításait később nyomtatásban is közreadják.

a nyári egyetem mintegy 300 résztvevője szabad idejében megtekinti a szegedi ünnepi hetek kulturális műsorait, kiállításait. /mti/

dén/f/s ká ie

11.48 190783 1269

H'

--

sb0029 4 150 mtib1032

a békés megyei tanács vb ülése - szövetkezeti ipar

1983. július 19. - az elmúlt év második felétől békés megyében külkereskedelmi megbízott, ez évtől pedig az ipari szövetkezetek megyei szövetségében önálló export képviselő egyeztetési a külkereskedelmi tevékenységet. ennek eredményeként több olyan külkereskedelmi vállalat jelentkezett már békés megyében, amelynek korábban nem volt kapcsolata a terület szövetkezeteivel - emelte ki tájékoztatójában az ipari szövetkezetek megyei szövetségének elnöke a békés megyei tanács végrehajtó bizottságának kedden mezőberényben megtartott ülésén, amelyen a megye ipari szövetkezeteinek helyzetéről, exporttevékenységéről tárgyaltak.

mint elhangzott: ebben az évben a békés megyei ipari szövetkezetek a tőkés exportban csaknem 7 százalékos növekedést irányoztak elő, s ennek mintegy 70 százalékát szerződéssel már lekötötték. az exportban jelentős a könnyűipari termékek részesedése, elsősorban a textil-konfekcióárura volt vevő. a butoripari termékek iránti kereslet meghaladja a megye szövetkezeti iparának kapacitását, ezért ennek az ágazatnak bővítését tervezik, elsősorban kooperációkkal. a tervidőszak első két évében a szövetkezetek szolgáltatási tevékenysége 7,5 százalékkal, ezen belül a lakossági szolgáltatás 23,6 százalékkal emelkedett, s dinamikus növekedés tapasztalható az építőipari javítás, karbantartás területén. /mti/

bty/ke/s ká ie

12.04 190783 1420

--

sb0030 4 130 mtib1033

a társadalmi szemle új száma

1983. július 19. - megjelent a társadalmi szemle júliusi száma. a folyóirat vezető helyen közli Nagy János „a konfrontáció ellen, a tartós békéért”, című, a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseit áttekintő cikkét. Palánkai Tibor tanulmánya a tőkés világgazdaság zavarait, mint szerkezeti és szabályozási válságot tárgyalja. „sport és társadalom”, címmel Kovács Sándor és Laki László elvi szintű elemzést ad a sport három nagy területe - a szabadidő-sport, az iskolai sport és testnevelés, valamint a versenysport - társadalmi funkcióiról, szervezeti, finanszírozási és irányítási problémáiról.

H'

nagy terjedelemben közli a folyóirat az „önkormányzat a gyakorlatban”, című sorozat második kerekasztal-beszélgetésének szövegét. a szerkesztőségi eszmecsere a tanácsi gazdálkodás és a helyi önállóság témakörét vitatta meg.

az „eszmecsere”, rovatban a pénzügyi intézményrendszerrel folyó vitához fűz észrevételeket dr.riesz miklós, s az ő megjegyzéseivel polemizál bácskai tamás.

a „politikus-pályák”, című sorozatban gerő ernő életutját bálint józsef ismerteti, balogh istvánét /balogh páterét/ pedig balázs györgy.

az 1943-as szárszói konferenciát idézi pintér istván cikke.

szerdahelyi istván a „kritika”, rovatban jegyzeteket ír a „vélemények - viták”, című könyvsorozatról. /mti/

sr/s ag ie

12.12 190783 1372

--

sb0031 4 150 mtib1034

a mahart közleménye

1983. július 19. - a mahart értesíti az utazóközönséget, hogy esztergom és sturovó között a komp július 20-tól a következő időpontokban közlekedik: esztergomból 7, 9, 11, 15, 17 órakor indul, sturovóból ezen időpontok után egy órával indul vissza a komp. /mti/

mi/s hgy

13.11 190783 0308

#

--

sb0032 4 150 mtib1035

tömegesen érik a paradicsom, fokozódik a kínálat

1983. július 19. - heves megye kertvidékein ezen a héten tovább fokozódott a szántóföldi zöldségfélék betakarításának üteme. kedden már mintegy ötezer mázsa zöldséget küldtek piacra a mátraaljai és a tarnamenti gazdaságok. a hevesi zöldségtároló naponta eljut a fővárosba, az ország számos vidékére és határainkon túlra is.

a kánikulai melegben rohamosan érik a paradicsom, s helyenként már értékesítési gondok jelentkeznek. ennek részben az is oka, hogy a kínálat növekedését nem követte kellőképpen az árak csökkenése.

a sárgadinnye már lefutóban van, görögdinnyéből a napi kínálat ötszáz-hatszáz mázsa.

az érdeklődés most már a szőlődombok felé fordul: néhány nap múlva várhatóan beérik a korai csemegeszőlő, a csabagyöngye. /mti/

kov/s ká hgy

13.16 190783 0828

--

sb0033 4 150 mtib1036

aratják a mustárt

1983. július 19. - kedden husz kombjával megkezdték a mustár aratását borsodban. a vetőmagtermelő vállalat a korábbi éveknél nagyobb területre, megközelítőleg hatszáz hektárra kötött termelési szerződést a mezőgazdasági üzemekkel. a mustár, amely elsősorban a bükk előterében, az alföldi jellegű vidéken hoz gazdag termést, a tavaszbükkönnyel, mint tartónövénnyel együtt vetik. a magot megfelelő tisztítás után exportálják. /mti/

kör/s ká hgy

13.21 190783 0482

#

--

bel

- 24 -

1983.07.19.

sb0034 4 160 mtib1037

borsodi gyermekek jutalomüdüése az ndk-ban

1983. július 19. - ötven jól tanuló borsod megyei általános iskolás utazott kedden reggel jutalomüdüésre az ndk-beli anberg-bucholzba. a fiatalok két hetet töltenek a neubrandenburgi városban, borsod testvérmegejének vendégeiként. egyidejüleg sárospatak ugyancsak ötven neubrandenburgi kisiskolást lát vendégül.
/mti/

tre/s ká hgy

13.25 190783 0396

--

sb0035 4 150 mtib1038

izzik a kiskunsági homok - senyved a növényzet

1983. július 19. - a 30-35 fokos melegben izzik a kiskunsági homok, forróságára jellemző, hogy a déli órákban a tojás is megsülne benne. a hőségben perzselődnek a szántóföldi növények, a kukorica, a napraforgó, a gyümölcsfák, a szőlő, töppednek a gyümölcsök, és nem fejlődik a szőlőszem. a kertgazdaságokban minden eddiginél korábbi szürettel számolnak, mert már nemcsak az étkezési szőlők zsendülnek, hanem szineződnek a borszőlőfajták is. a homokvidéken, ahol az éjjeli lehülés is kevés az asszimilációs folyamathoz, több mint 150 milliméter csapadékra lenne szükség az újraéledéshez. ott, ahol a csökutakat megfelelően hasznosítják, valamit enyhül a tikkadás, a cseppenkénti itatással életben tartják a gyümölcsösöket. a példa követhető, hiszen a geológusok szerint a duna-tisza közének talajvízkészlete gazdag, s az kevés költséggel felszínre hozható. így nemcsak folyók, illetve fűcsatornák mentén öntözhetnék a növényeket, hanem a vízszegény homokon is. /mti/

Lász/bné/s ká hgy

13.32 190783 1048

--

bel

- 25 -

1983.07.19.

sb0036 4 150 mtib1039

terméstöbblet kevesebb mütrágyával - a törőcsik-féle eljárás haszna

1983. július 19. - az alföld 21 mezőgazdasági üzemében, a buza betakarítását követően értékelték a törőcsik-féle adalékos mütrágyázási kísérleti eljárást. az eredmények igen biztatóak. a korábbi gyakorlat szerint egy tonna buza előállításához általában 70-80 kiló mütrágyát szórtak ki, a szolnoki kutató főmérnök eljárása szerint ennek a mennyiségnek a fele is elengedő. a mütrágyához - egyelőre szabadalmi titokként kezelt - adalékanyagot kevernek, ezáltal a mütrágya minden dekája hasznosul a növény számára. a találmány hasznát az idén 10 ezer hektáron vizsgálták, s megállapították, hogy a rendkívül aszályos időjárás ellenére is 14 százalékot meghaladó terméstöbbletet értek el. a töki egyetértés tsz-ben például 8,2 mázsa, az abádszalóki Lenin tsz-ben majdnem 7 mázsa, a tóalmási Lenin közös gazdaságban 6,8 mázsa volt a hektáronkénti terméstöbblet. a kísérletben résztvevő közös gazdaságok kevesebb mütrágyával is 20 millió forint értékű terméstöbbletet értek el. a kedvező tapasztalatok alapján a következő szezonban szolnok, pest, békés és csongrád megye területén már körülbelül 100 ezer hektáron alkalmazzák a gazdaságos mütrágyázási eljárást.

a világszabadalomként bejelentett törőcsik-féle adalékos mütrágyázási eljárás külföldi szakmai körökben is nagy érdeklődést keltett. a feltaláló meghívást kapott a brüsszelben októberben sorra kerülő kémiai világkongresszusra. /mti/

end/kné/s ká hgy

13.41 190783 1499

H

--

sb0037 4 130 mtib1040

elhunyt nagy istván

1983. július 19. - nagy istván, a szocialista hazáért érdemrend kítüntetettje, aki 1930-tól volt a párt tagja, 77 éves korában elhunyt. temetése július 22-én 14 órakor lesz a rákospalotai temetőben.

mszmp xiv. kerületi bizottsága
magyar ellenállók, antifasiszták
szövetsége

/mti/

mi/s ag hgy

13.44 190783 0434

--

sb0038 4 180 mtib1041 /közönségszolgálat/

a főinform jelenti

U 1983. július 19. - csőtörés történt a xii. kerületben, a kékgolyó utca jobb oldalán, a ráth györgy utca és az istenhegyi ut között. kedd reggel ezt az utszakaszt a fővárosi vízművek felbontotta. az utszükületben torlódás van, ezért ajánlatos a kékgolyó utcát az alkotás és a nagyenyed utcákon keresztül elkerülni.

aszfaltozzák a járdát a ii. kerületben július 20-án reggel 6 és délután 4 óra között a következő helyeken: a kis rókus utcában a mártirok utja és a kitaibel páll utca között; a petrezselyem utca páratlan oldalán, a fényes elek utca páratlan oldalán, valamint a mártirok utja és a petrezselyem utca között. ezeken a helyeken tilos parkolni. /mti/

jk/s ag hgy

13.48 190783 0717

#

--

sb0039 4 150 mtib1042

a textilipari szakszervezet elnökségének ülése

1983. július 19. - a textilipari dolgozók szakszervezetének elnöksége keddi ülésén megvitatta a budaprint pamutnyomóipari vállalat beszámolóját a gazdaságos anyag- és energiafelhasználásra tett intézkedések eredményeiről. a vállalat egyebek közt olyan módszert dolgozott ki, amellyel a gyengébb minőségű pamutból is kifogástalan minőségű fonalat tud készíteni. a korszerű technológiával - noha csak a múlt év közepén helyezték üzembe az új gépeket - már eddig 27 millió forintnyi alapanyagot takarítottak meg, és ezzel egyidejűleg növekedett mind a fonodai, mind a szövődei termelékenység.

a vállalat egy év alatt 16,4 millió forint értékű vegyszert takarított meg azzal, hogy újabb, olcsóbb festékbeszerzési lehetőségeket tárt fel. bár a minőségi követelményekből nem engedtek, ma már alacsonyabb áron jutnak a szükséges festékekhez. az anyagköltségek megtakarítása mellett jelentős eredményeket értek el az energiafelhasználás csökkentésében, egy év alatt 16 millió forintot takarítottak meg.

bizottságot hoztak létre, amely folyamatosan vizsgálja az anyag- és energiagazdálkodás további ésszerűsítésének, valamint a konvertibilis import helyettesítésének lehetőségeit. a vállalat a lehetőségeket figyelembe véve erre az évre újabb hulladéknemesítő berendezés üzembe helyezésével, további vegyszerköltség megtakarításával, import alapanyagok helyettesítésével, s az energiafelhasználás csökkentésével 40 millió forint megtakarítását tervezi. az import szálanyagok és vegyszerek hazai kikísérletezésére erre az évre szerződést kötöttek az innovatex kutató és fejlesztő vállalattal, amely már meg is kezdte a hazai anyagok kísérleti gyártását. az anyag- és energiatakarékos új technológiák bevezetése költségigényes, mivel azonban a vállalat termékeinek több mint 50 százalékát exportálja, az egyszeri ráfordítások egy- másfél év alatt devizában is megtérülnek.

az elnökség felhívta a figyelmet, hogy sok tartalék rejlik még az egyes munkahelyeken az ésszerűbb munkaszervezésben, a technológiai utasítások szigorú betartásában, ami további veszteségforrásokat szüntethet meg. ebben fontos feladat jut a szakszervezeti szerveknek, amelyek az anyag- és energiagazdálkodási tervek előkészítésekor a gyári kollektívák javaslatait továbbítják. a takarékosabb gazdálkodásra ösztönző munkaverseny-kiírások, valamint az ujitási feladattervek eredményes végrehajtásában ugyancsak kiemelt feladat jut a szakszervezetnek. /mti/

mg/mi/s sl hgy

13.52 190783 2515

as

--

sb0040 4 180 mtib1044 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /1.rész/

1983. július 19. -

a meteorológiai intézet jelenti kedden 12 órakor:

-----
viharos széllel szűnik meg a kánikula

az appennini-félszigettől a kárpátokon, valamint a kelet-európai-alföldön át egészen a fehér-tengerig magasnyomású öv húzódik. az érintett vidékeken tulnyomóan napos, száraz az idő. már napok óta tart a nagy meleg, a hőmérséklet csúcserőssége általában 4-8 fokkal meghaladja az ilyenkor szokásosat. a norvég-tenger feletti középponttal nagy kiterjedésű ciklon örvénylik. áramlási rendszerében óceáni eredetű párás és viszonylag hűvös léghullámok haladnak a szárazföld belseje felé. hatására nyugat-, északnyugat-európában többfelé esik az eső, zápor és időnként erős szél fúj. valószínű, hogy az elkövetkező időszakban a kárpát-medence időjárása is változékonyra fordul.

magyarországon hétfőn napos, meleg, száraz idő volt. a zavartalan napsugárzás hatására a délutáni órákra 30-36 fokig melegedett fel a levegő. az éjszaka is enyhe volt. hajnalra általában 16-21 fokig csökkent a hőmérséklet. ma délelőtti országszerte folytatódott a derült, száraz, meleg idő. a szél a dunántúlon időnként kissé megélnkült. a hőmérséklet 11 órakor 27-32 fok között alakult.

a balaton vizének hőmérséklete kedden 11 órakor siófoknál 26 fok volt.

budapest belterületén hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 27,5 fok volt, ez 5,2 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 31 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1017 mb, alig változik.

várható időjárás az ország területén szerda estig:

H'

időnként megnövekszik a felhőzet, egy-két helyen zápor, zivatar is valószínű, átmeneti szélvihar kíséretében. az északi, északkeleti szél egyre jobban megélnkült, szerdán a dunántúlon gyakorta erős lesz. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 17, 22 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán kevéssel 30 fok fölött alakul, de délután csökken a hőmérséklet, megszűnik a kánikula.

/folyt.köv./ s -
14.11 190783 2159

-.-

sb0041 4 180 mtib1046 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /2.rész/

várható időjárás budapest térségében szerda reggelig:

az átmenetileg megnövekvő gomolyfelhőzetből zápor, zivatar lehet. az északi szél időnként megélnkült, az esetleges zivatar idején átmenetileg viharos lesz.

a hőmérséklet késő este 26 fok körül, holnap 19 fok körül várható.

↑ Rajnalban

várható időjárás a balaton térségében ma estig:

mérsékelt, időnként élénk nyugati, délnyugati szél várható. a jelzőrendszer alapon van. időnként erősen megnövekszik a gomolyfelhőzet, zápor, zivatar is előfordulhat.

az esetleges zivatar idején átmeneti szélerősödés várható. a hőmérséklet csúcserőssége 31, 33 fok között, a késő esti hőmérséklet 24, 26 fok között alakul. a víz hőmérséklete 26 fok.

a duna vizállása 247 cm, a víz hőmérséklet 21,2 fok.

/mti/

s hgy
14.21 190783 1023

H'

-.-

sb0042 4 150 mtib1047

felújítják a békésszentandrás hajózsilipet

1983. július 19. - a több mint 40 éve beépített vasszerkezetek korrózióvédelmével, a hajózsilip gépészeti berendezéseinek és elektromos rendszerének korszerűsítésével kedden megkezdődött a békésszentandrás duzzasztó, illetve hajózsilip felújítása. a körösvidéki vízügyi igazgatóság a munkálatokra mintegy négy milliárd forintot fordít. a felújítás előreláthatóan szeptember végéig tart, s ez idő alatt a hajózsilip alvizéről, azaz a hármas-körös békésszentandrás előtti szakaszáról az ugynevezett felvizre szünetel a hajózás.

az 1942-ben épült szentandrás duzzasztó és hajózsilip larsen-pallókból készült, amelyekre az évek folyamán vastag csigaréteg, a fenéken pedig nagy mennyiségű iszap rakódott le. az iszap eltávolítását új módszerrel hajtották végre. ennek lényege, hogy a zsilipen szűkítést hoztak létre ugynevezett lemerülőfállal, s a gyorsabb áramlás kimosta az iszapot. a larsen-pallókat homokfúvással tisztítják, majd a korrózióvédő anyaggal kezelik. /mti/

bty/ke s ká hgy

14.32 190783 1051

--

sb0043 4 150 mtib1048 /közönségszolgálat/

növényvédelmi előrejelzés - védekezés a burgonyabogár ellen

1983. július 19. - az idén a burgonyabogár országszerte nagyobb számban jelentkezett, mint máskor, így az ellene való védekezés is nagyobb erőfeszítést kíván - figyelmeztet a mém növényvédelmi és agrokémiai központja.

a védekezés most időszerű, mert az alföldön már tömegesen kelnek a fiatal lárvák, amelyek az északi és a nyugati részeken egy-két hét időeltolódással várhatóak. a burgonya akkor védhető meg eredményesen, ha a lerakott tojásokból kikelő kicsiny lárvák megjelenésekor azonnal elvégezzük a permetezést. érdemes tehát odafigyelni a jó időzítésre. a bogarak nagy tömege miatt számítani kell arra, hogy a permetezés után idővel ismét megjelennek, akár többször is lárvafertőzést okozhatnak.

as

az első védekezés után, esetleg két hét múlva ajánlatos, tehát ellenőrizni a burgonyát, s ujjal fiatal lárvák észlelésekor ismét permetezni. /mti/

kf/er sl hgy
14.33 190783 0948

--

sb0044 4 150 mtib1049 /közönségszolgálat/

autó-sorszámok

1983. július 19.

trabant limousin hycomat	budapest	893
trabant hycomat combi	budapest	57
trabant limousin	budapest	16 969
	debrecen	12 350
	győr	16 511
trabant combi	budapest	7 226
	győr	3 446
wartburg limousin	budapest	8 668
	győr	5 080
wartburg de lux	budapest	11 908
	győr	6 493
wartburg de lux tolótetős	budapest	2 520
wartburg limousin tolótetős	budapest	1 639
wartburg tourist	budapest	4 180
	győr	1 612
skoda 105 s	budapest	6 991
	debrecen	5 352
	győr	5 832
skoda 120 l	budapest	13 796
	debrecen	8 543
	győr	9 854
skoda 120 gls	budapest	304
lada 1200	budapest	22 605
	debrecen	15 026
	győr	8 189
lada 1300 s	budapest	9 939
	debrecen	6 780
	győr	2 508
lada 1500	budapest	8 759
	debrecen	5 960
	győr	2 617
lada combi	budapest	4 664
	debrecen	2 577

as

bel

- 32 -

1983.07.19.

moszkvics	budapest	12 121
polSKI fiat 126 p	budapest	16 587
	győr	4 926
polSKI fiat 1500	-	3 532
dacia	budapest	14 761
	debrecen	6 811
zasztava	budapest	2 586
14.44 /mti/ kf/er sl hgy		
		190783 2227

-.-

sb0045 4 150 mtib1050 /közönségszolgalat/

a környező országok időjárása

1983. július 19. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása csütörtök reggelig:

ausztria:

az időnként erősen megnövekvő felhőzetből sokfelé alakul ki zápor, zivatar. a hőmérséklet szerdán kora délután 27, 32, csütörtökön hajnalban 13, 18 fok.

csehszlovákia:

a nyugat felől erősen megnövekvő felhőzetből sokfelé lesz zápor, zivatar. a hőmérséklet szerdán kora délután 27, 32, csütörtökön hajnalban 13, 18 fok.

szovjetunió:

az időnként megnövekvő felhőzetből zápor, zivatar kialakulhat. a hőmérséklet szerdán kora délután 26, 32, csütörtökön hajnalban 12, 17 fok.

románia:

általában kevés felhő, számottevő csapadék nem lesz. a hőmérséklet szerdán kora délután 29, 34, csütörtökön hajnalban 16, 21 fok.

ds

bel

- 33 -

1983.07.19.

jugoszlávia:

kevés nappali gomolyfelhőképződésből egy-egy zápor, zivatar kialakulhat. a hőmérséklet szerdán kora délután 29, 34, csütörtökön hajnalban 18, 23 fok. /mti/

14.49 kf/er sl hgy
190783 1083

-.-

sb0046 4 150 mtib1051 /közönségszolgalat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. július 19. - az európai nagyvárosok szerdára várható maximális hőmérséklete:

párizs	27 fok
london	23 fok
osló	17 fok
stockholm	17 fok
helsinki	15 fok
berlin	24 fok
varsó	24 fok
leningrád	17 fok
moszkva	22 fok
kijev	26 fok
prága	28 fok
bécs	27 fok
róma	35 fok
madrid	29 fok
belgrád	32 fok
bukarest	30 fok
szófia	31 fok
athén	31 fok

14.54 /mti/ kf/er sl hgy
190783 0946

ds

-.-

bel

- 34 -

1983.07.19.

sb0047 4 160 mtib1052

a történelmi drámáról - írók és történészek tanácskozása gyulán

1983. július 19. - a magyar történelmi drámairás új útjairól rendeztek tanácskozást kedden gyulán, az elmúlt két évtizedben a várszínházban bemutatott színművek íróinak, rendezőiknek, dramaturgoknak és neves történészeknek a részvételével. a tanácskozás előadói és felszólalói megállapították, hogy a történettudomány újabb kutatási eredményei megtermékenyíthetik a magyar történelmi drámairást, amelynek feladata, hogy reális, illúzióktól és nacionalista felhangoktól mentes képet adjon a történelmi valóságról. különösen vonatkozik ez a nagy magyar szabadságharcok, 1948-49 és a rákóczi-korszak megjelenítésére. a résztvevők szoltak arról, hogy történelmünket csak az európai történelmi folyamatokkal, elsősorban a szomszédos népek történelmével összefüggésben lehet helyesen megérteni és bemutatni. történelmi drámairásunknak is a népek és a nemzetiségek barátságát, kulturális együttműködését kell szolgálnia. elismeréssel emlékeztek meg a gyulai várszínház gyakorlatáról, ahol az elmúlt években rendszeresen pódiumot kaptak a szomszédos országok színházművészei, illetve az ezekben az országokban élő magyar írók és vendégművészek.
/mti/

bty/fe/er st hgy
15.00 190783 1240

-. -

sb0048 4 150 mtib1054

világszabványok a jobb élelmiszer-ellátásért

1983. július 19. - hazaérkezett rómból az a delegáció, amely az elmúlt két hétben részt vett rómban az élelmiszer- és egészségügyi mezőgazdasági szervezetnek /fao/ és az egészségügyi világszervezetnek /who/ szabványosítással foglalkozó együttes ülésén. sütő kálmán, a magyar szabványügyi hivatal elnökhelyettese, a delegáció vezetője elmondotta, hogy az ülésen több mint 50 élelmiszer-termék világszabványáról tárgyaltak. a szabványok mintegy felét elfogadta a testület, a többit további egyeztetések után hagyja jóvá. a most elfogadott világszabványok közül a magyar gazdaság szempontjából a legfontosabbak a zsírokra, olajokra, gyümölcsökre, zöldségkészítményekre, gyorsfagyasztott élelmiszerekre csecsemő- és diétásételekre, husokra, husipari termékekre, vonatkoznak. a világszabványok egységesen írják elő ezeknek az élelmiszereknek a higiéniai, mikrobiológiai, egészségügyi és minőségi követelményeit, az adalékanyagokra, tartósítószerre, tárolásra, csomagolásra, szállításra vonatkozó előírásokat.
As

bel

- 35 -

1983.07.19.

a magyar élelmiszerszabványok - főként a tej és tejtermékeké - már eddig is több mint 100 világszabvány előírásait tartalmazták. a most elfogadott új világszabványok hazai alkalmazása jelentős mértékben hozzájárulhat élelmiszereink exportálásának növeléséhez.
/mti/

mg/mi/er st hgy
15.04 190783 1348

-. -

sb0049 4 130 mtib1055

kettős gyilkosság ügyében nyomoz a rendőrség

1983. július 19. - ismeretlen tettes megölte július 12-én markovics istvánné 72 éves nyugdíjas, budapesti lakost. lakásából ékszer és pénzt vitt el. a budapesti rendőrfőkapitányság a nyomozás során 24 óra alatt kiderítette, hogy a bűncselekmény elkövetésével alaposan gyanúsítható dóczy gábor 29 éves, büntetett előéletű, foglalkozás nélküli, budapesti és zelei béla 29 éves, büntetett előéletű, foglalkozás nélküli, szolnoki lakos. mindkét gyanúsítottat elfogták és előzetes letartóztatásba helyezték. a nyomozás során derült fény arra is, hogy zelei béla még egy ember életét kioltotta: július 3-án megölte és kirabolta karcsai pál 72 éves nyugdíjas, szolnoki lakost. a bűncselekmények során elloptott tárgyak nagy része megkerült. a nyomozás mindkét gyilkosság ügyében tovább folyik.
/mti/

és/mi/ag/zsu hgy
15.10 190783 0871

As

-. -

bel

sb0050 4 150 mtib1056

védi a nagy melegben dolgozók egészségét

1983. július 19. - a diósgyőri Lenin kohászati művek melegüzemeiben csütörtökön a hőmérséklet meghaladta az ötven fokot, s néhol hatvan fokra is felkuszott az üzemcsarnokokban elhelyezett hőmérők higanyszála. a kohások szinte emberfeletti helytállással dolgoznak a mozdulatlan, forró levegőben. a gyár vezetői intézkedtek, hogy nagyteljesítményű, mozgatható ventilátorokkal, levegőfúvással enyhítsék a forróságot, s ugyanakkor a csarnokokban minden nyitható ablakot, ajtót, részt tegyenek szabaddá, egyben arra is ügyelve, nehogy a huzat megártson a dolgozóknak. hektószámra fogy a folyadékvesztésüket legjobban pótló szénsavas, sós víz, s ahogy egy ballon kiürül azonnal pótolják. az üzemi orvosok rendszeres ellenőrzéseket végeznek figyelemmel kísérik a dolgozók egészségi állapotát.

megszaporodott az üzemorvosok dolga a mezőgazdaságban is. a borsod megyei tsz-ekben és állami gazdaságokban több mint husz üzemorvos ellenőrzi rendszeresen a kombájnokon, szállítógépeken dolgozók vérnyomását, szívműködését, hogy a rekkenő hőségben elejét vegyék az árnyék nélküli mezőkön dolgozók megbetegedésének. részt vesznek a „mezei éttermek”, étlapjának összeállításában is, hogy a dolgozók kalóriadús, de a nagy meleghez igazodó, könnyen emészthető ételeket kapjanak. fokozott gondossággal ellenőrzik az ételkészítést előállító részlegeket, az üzemi konyhákat is.

másfajta gondokat okoz a kánikula a miskolci hűtőházban, ahol a raktári szállítómunkások, a mélyhűtőkamrákban mínusz 25 fokos hidegben, vattakabátban és -nadrágban dolgoznak. itt arra kell ügyelniük az üzem vezetőinek, hogy a kinti és benti hőmérséklet közötti több mint ötven fokos különbség ne károsítsa a dolgozók egészségét. /mti/

tr/kör/er st hgy
15.14 190783 1778

--

bel

sb0051 3 130 mtib1057

a moncada laktanya elleni támadás 30. évfordulóját ünnepli kuba - sajtótájékoztató a nagykövetségen /1.rész/

1983. július 19. - josé antonio tabares, a kubai köztársaság budapesti nagykövete kedden sajtótájékoztatót tartott a moncada laktanya elleni támadás 30. évfordulója alkalmából. a nagykövet felidézte a három évtizeddel ezelőtti eseményeket: 1953. július 26-án fidel castro, 26 éves ügyvéd vezetésével egy csoport megtámadta a moncada laktanyát santiago de cubában. bár akciójuk meggyőző volt, a harc, a hősök véraldozata azonban példát adott a kubai nép számára. a moncada jelkép lett, a hősiesség jelképe. a támadókat elítélő bírósági tárgyaláson fidel castro védőbeszédében merészen vádolta a batista-rendszer kegyetlenségét, a vádlottból vádló lett, és kifejtve forradalmi programját rámutatott: „a történelem fel fog menteni,,.

az elítéltek két év múlva kiszabadultak, s fidel castro 1956 végén mexikóban újjászervezte erőit, majd 81 társával visszatért kubába. a csapatot batista fegyveres erői megtámadták, és a 82 emberből mindössze 12 maradt. ebből a 12 forradalmárból született meg később fidel vezetésével a „felkelő sereg,, amely a sierra maestra-i hegyekben több mint két éven át harcolt. a nép által támogatott felkelők mind nagyobb sikereket értek el. az egyesült államok tanácsadókkal és nagymennyiségű modern fegyverrel segítette batistát, de nem tudta megakadályozni a diktatura bukását, a hatalom a nép kezébe került, 1959 január elsején véglegesen győzött a forradalom.

az új kubai kormány elfogadta a földreform törvényt, amely eltörölte a nagybirtokokat, és százezer parasztot juttatott földhöz, számos intézkedést hoztak a társadalmi igazságosság helyreállítására, védelmük érdekében megszervezték a forradalmi fegyveres erőket, és a népi miliciát. kuba a szocializmus építése útjára lépett.

a nagykövet egyebek között hangsúlyozta: a forradalom győzelme óta eltelt időszak legnagyobb eredménye a politikai, gazdasági függetlenség kivívása, a társadalmi igazságosság megteremtése, a nép cselekvő részvétele a hatalomban és a haza védelmében. kuba népe a szocialista országok és világ haladó erejének támogatásával bebizonyította, hogy az usa nyomása ellenére is - igaz állandó fenyegetettség mellett - élhet, dolgozhat, fejlődhet egy szocialista ország. /folyt.köv./

és/tr/zsu
15.18 190783 2352

--

sb0052 3 130 mtib1058

a moncada laktanya ...2. rész.

az újságírók kérdéseire a nagykövet elmondotta: a kubai köztársaság életében óriási jelentősége van a külkereskedelemnek, a nemzeti jövedelem mintegy 70 százaléka a külkereskedelemben realizálódik. az elmúlt évek átlagát tekintve ebből a szocialista országok részesedése 65-75 százalék között mozog, a legnagyobb rész - a kubai külkereskedelem összforgalmának mintegy fele - a szovjetunióra jut. hazánk is jelentős külkereskedelmi partnere kubának: magyar berendezések alkotják kuba távközlési rendszerét, magyar autóbussz részegységekből az idén négyezer járművet szerelnek össze a kubai szakemberek és jelenleg citrusfélét, valamint nikkelt feldolgozó üzem épült magyar segítséggel. kuba cukrot, ásványi anyagokat, köztük jelentős mennyiségű nikkelt szállít magyarországnak. jól fejlődnek a már hagyományosnak számító magyar-kubai kulturális kapcsolatok is. a művészeti csoportok kölcsönös bemutatkozásán túl számos kubai diákot fogadunk felsőoktatási intézményeinkben.

a kubai nép pontosan tudja, hogy az elért sikerek részben saját áldozatkészségének, részben az internacionalista segítségnyújtásnak a gyümölcsei. felbecsülhetetlen az a támogatás, amelyet a szocialista országok, különösen a szovjetunió népe nyújt az egyesült államok agresszív politikájával szemben - hangsúlyozta tájékoztatója befejezésül José Antonio Tabares nagykövet. /mti/

és/tr/ag/zsu hgy
15.20 190783 1423

--

sb0053 4 150 mtib1059 /közönségszolgálat/

piaci körkép - ujdonság a zöldségtengeri

1983. július 19. - erősödött a piacokon a zöldség- és gyümölcs-felhozatal, s a kedvező kínálat következtében tovább csökkentek az árak.

a piacok tájékoztatása szerint választékos a korai burgonya, a főzõhagyma, a fehérpaprika, a paradicsom, az uborka, az igényeket is meghaladó a fejeskáposzta, a karfiol, valamint a főzőtök és a levelezőzöldségek kínálata. a sárgahüvelyű zöldbab mellett kifejtőbabot és juliska-babot is árusítanak. ujdonságként megjelent a zöldségtengeri. sárgarépa és gyökér már kilóra is kapható.

a gyümölcsök közül a málna lassan már „lefut”, , egyes piacokon kapható még kisebb mennyiségben. növekedett viszont a nyári alma és körte, az őszibarack, valamint a sárgabarack-felhozatal. most már napról napra emelkedik a sárga- és görögdinnye-kínálat, s a piacokon már kialakultak a dinnyeárusító helyek. a gyümölcsválasztékot kisebb mennyiségben még meggy, ribizke és egres bővítik.

a múlt hetihez képest csaknem a felére csökkent a paradicsom ára, s olcsóbb lett a paprika, a nyári alma, valamint a sárga- és görögdinnye is. /mti/

kf/er sl hgy
15.21 190783 1131

--

sb0054 4 160 mtib1060 /közönségszolgálat/

papp gábor-grafikák a történeti muzeumban

1983. július 19. - papp gábor grafikusművész gyűjteményes kiállítása nyílik meg a budapesti történeti muzeumban július 22-én, pénteken. a tavaly elhunyt művész ezen a napon lenne 65 éves. a tárlat teljes életművét felvonultatja.

papp gábor az alkalmazott grafikát művelte, alkotásai között legismertebbek a budapesti nemzetközi vásárra készített plakátjai. gyűjteményes kiállításán láthatók ezen kívül eredeti grafikák, nyomatok, fotók.

a pénteken délután 3 órakor megnyíló kiállítás naponta 10 és 18 óra között látogatható. /mti/

jk/ag/zsu hgy
15.35 190783 0615

--

bel

- 40 -

1983.07.19.

sb0055 4 160 mtib1061

szakmunkástanulók amatőrfilm-tábora

1983. július 19. - országos amatőrfilmes táborozás kezdődött szakmunkástanulók részére kedden szolnokon a tiszaligeti kisz-táborban. a negyven táborozó elméleti és gyakorlati foglalkozásokon vesz részt, s módjuk lesz arra is, hogy a táborozás ideje alatt filmet forgassanak. a legsikeresebb munkákat szakmai vetítésen is bemutatják. /mti/

end/st/zsu hgy
15.37 190783 0406

--

sb0056 4 160 mtib1062

schéner mihály tárlata szegeden

1983. július 19. - a szegedi november 7. művelődési házban kedden megnyílt a békés megyei származású schéner mihály tárlata. a hazánkban és külföldön is jól ismert munkácsy-dijas alkotónak ezúttal 60 műve került a közönség elé: festmények, grafikák mellett fából és fémből készült plasztikák. történelmi, néprajzi és irodalmi ihletésű alkotásai mellett a mesevilág is megelevenedik egyes műveiben.

a tárlatot augusztus 5-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

dén/f/ká/zsu hgy
15.42 190783 0534

as

--

bel

- 41 -

1983.07.19.

sb0057 4 180 mtib1063 /közönségszolgálat/

szünetel a teherforgalom

1983. július 19. - a pest megyei kishajózási és javító vállalat közli, hogy dunakeszi és surány között a teherforgalom 1983. július 20-án 5 óra 40 és 12 óra 40 között műszaki okok miatt szünetel. a személyforgalomban nem lesz változás. /mti/

gg/vir-er st hgy
15.53 190783 0300

--

sb0058 4 150 mtib1064

féldióben a 9. pécsi ipari vásár

1983. július 19. - több mint negyvenezren tekintették meg eddig a kedden féldíjéhez érkezett 9. pécsi ipari vásár láttnivalóit. a legtöbb érdeklődőt a tűzép vállalatoknak a magáneros építkezésekhez szükséges korszerű anyagokat és eszközöket bemutató kiállítása, a háztáji gazdálkodás új gépei, az energiatakarékos tüzelőberendezések, világítótestek, a lakberendezési cikkek és az okisz-labor rendszeres divatbemutatói vonzották.

kedden kezdte meg a vásáron a kiállított új termékek értékelését a fogyasztók tanácsa is, amelynek különdíját az idén adják ki először a vásárlók igényeihez legjobban alkalmazkodó új terméknek, illetve előállítójának.

fiatalok ezrei keresik fel naponta az idei vásár újdonságait, a számítástechnikai gépeket és berendezéseket, amelyeket játékos feladatok megoldása közben a helyszínen a gyakorlatban is kipróbálhatnak a látogatók.

a magyar-jugoszláv határmenti árucseré fontos fórumának számító termékbemutató a hungarocoop külkereskedelmi vállalat több mint húszmillió forint értékű üzleti megállapodást kötött az eszéki osijek export-import céggel. a jugoszláv kiállítók bemutatóin is látható szép női cipőkért és butorokért cserébe a hazai külkereskedelem tejet szállít a déli szomszédországba. /mti/

kász/bné/st/zsu hgy
15.54 190783 1323

as

--

bel

- 42 -

1983.07.19.

sb0059 4 160 mtib1065

kemping-avatás debrecenben

1983. július 19. - a magyar camping és caravanning club első kempingjét kedden avatták fel debrecenben. a hajdu-bihari megyeszékhely melletti pihenőközpontban, a veker-i-tónál épült ezer személyes kemping öt és fél hektáros területén egyidőben 150 lakókocsi és 250 sátor helyezhető el. sátrakat és lakókocsikat a helyszínen is lehet bérelni. a veker-i-tavon csónakázhatnak, a közeli fancsikai tavakon pedig horgászhatnak a kempinglakók. a kemping szomszédságában lovasiskola is működik, ahol pónilovak nyergébe ülhetnek a debreceni pihenőközpontba látogató gyerekek. az új kemping 20 millió forintba került, amiből nyolcat társadalmi teremtettek elő a debreceni üzemek, vállalatok és szervezetek dolgozói, valamint a klub tagjai. /mti/

tár/éva/st/zsu hgy
15.56 190783 0797

--

sb0060 4 180 mtib1068 /közönségszolgálat/

közlekedési tájékoztató

1983. július 19. - július 20-án 10 órától 14 óráig lezárják a xii. kerületben az alkotás utca és a kékgolyó utca közötti utszakaszt, mert az épületek homlokzatát javítják. a lezárt rész a nagyenyed utca, istenhegyi ut, tóth lőrinc utca utvonalon kerülhető el. erre járnak a 39-es autóbuszok is, a goldmark károly utca felé.

ideiglenesen megszüntetik július 20-tól - az m3-as ut építése miatt - az 1-es autóbuszok amerikai uti megállóját, a 32-es és 32-es gyors autóbuszok megállóhelyét pedig az amerikai utra, a kelen józsef utcai kereszteződés elé helyezik.

a dózsa györgy uton, a lehel utcai kereszteződésnél kedden felbontották a róbert károly ut felé vezető utpálya közepét, mert gázcsövet cserélnek. a kereszteződésben jobbra kanyarodni most a külső sávból lehet, az egyenesen haladók pedig csak a belső sávban folytathatják utjukat. a munkálatok várhatóan 2 hétig tartanak. /mti/

jk/er hgy
16.08 190783 0948

--

bel

- 43 -

1983.07.19.

sb0061 4 130 mtib1070 /embargó: 18.00 óráig!/
megbízólevél-átadások

1983. július 19. - traumann rezső, a népköztársaság elnöki tanácsának helyettes elnöke kedden fogadta peter william unwin rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, nagybritannia és észak-írország egyesült királyság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadásánál jelen volt házi vancel külügyminiszter-helyettes.

x x x

traumann rezső, a népköztársaság elnöki tanácsának helyettes elnöke kedden fogadta khamta douangthongla rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a laoszi népi demokratikus köztársaság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét. a megbízólevél átadásánál jelen volt házi vancel külügyminiszter-helyettes. /mti/

tr/er hgy
16.37 190783 0774

--

sb0062 4 130 mtib2001 /embargó: 18.00 óráig!/
üdvözlő távirat

1983. július 19. - lázár györgy, a minisztertanács elnöke táviratban üdvözölte lokandra bahadur csandot, a nepáli királyság miniszterelnökévé történt kinevezése alkalmából. /mti/

tr/er hgy
16.38 190783 0221

As

--

sb0063 4 160 mtib2003

kitüntetés /erdős lászló/

1983. július 19. - a magyar népköztársaság elnöki tanácsa erdős lászló írónak 70. születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. /mti/

tr/er pr
18.43 190783 0211

--

sb0064 4 160 mtib2004

kitüntetés /pirk jános/

1983. július 19. - a magyar népköztársaság elnöki tanácsa pirk jános festőművészek 80. születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. /mti/

tr/er pr
18.44 190783 0215

--

sb0065 4 160 mtib2005 /felhasználható: 20.00 órától!/

orgonahangverseny miskolcon

1983. július 19. - josef beckmanns, nszk-beli orgonaművész adott koncertet kedden miskolcon az avasi műemléktemplomban a collegium musicum hangversenysorozat keretében. műsorán reneszánsz, barokk és romantikus mesterek művei szerepeltek. /mti/

tre/er st pr
18.45 190783 0301

--

sb0066 4 160 mtib2006 /felhasználható: 20.30 órától!/

az „izzó planéták”, bemutatója

1983. július 19. - nagy sikerrel mutatta be kedd este a győri balett társulata az „izzó planéták”, című produkciót a budapest sportcsarnokban. a művet a kisz kb támogatásával a fiatal művészek - hétvégén kezdődő - találkozója alkotta a társulat. az izzó planéták az emberiség békevágyát, küzdelmének, létének, fennmaradásának időszerűségét dolgozza fel, a balett sajátos eszközeivel.

a győri balett teljes társulatán kívül a magyar néphadsereg művészegyüttesének tánckara is fellépett. a balett zenéjét vajda jános, fiatal zeneszerző komponálta, s a hangfelvétel elkészítésében közreműködött a magyar rádió énekkara és szimfonikus zenekara. a produkció művészeti vezetője markó iván, kossuth-díjas balettművész, a győri balett igazgatója. /mti/

km/tr/er ag pr
18.46 190783 0817

--

sb0067 4 150 mtib2007

a kánikula mérlege a fővárosban - záporok, zivatarok a dunántúlon

1983. július 19. - kedden az esti órákig mért legmagasabb hőmérséklet budapestén elérte a 34,8 celsius fokot, ami megközelíti az 1920-ban mért legmelegebb július 19-ét: ezen a napon 34,9 celsius fokot mutatott a hőmérő. mindemellett lehetséges, hogy mégis megdőlt az évszázad meleg rekordja, késő este ugyanis leolvassák a budapesti kitaibel páll utcában levő iróműszer segítségével jegyzett maximális hőmérsékleti értékeket, s összehasonlítják az egyedül ott meglévő 110 éves adatsorral.

ha egy-két tized hibádzik is a melegrekordból, kedden mindenesetre országszerte 31 celsius fok fölé szökött a hőmérő higanyszála, és sokhelyütt 34-35 celsius fok között állapodott meg. a nagy melegben a fővárosiak igen várták a délutánra ígért kisebb lehülést, záporokat, zivatarokat, amelyek azonban csak a nyugat-dunántúli térséget érték el. a korai esti órákban a rábaközben, szigetközben, a harsány vidékén és győr környékén a gabonatóblákról hazatérő aratókat záporok, zivatarok öntözték meg. az égzengés, villámlások közepette kisebb-nagyobb csapadék is hullott, s a soproni történelmi borvidéke jégesőtől tartottak. jég

bel

- 46 -

1983.07.19.

azonban a vihar első rohamában is csak elvétve egy-két helyen hullott, s az esti órákig nem okozott sehol különösebb károkat.

a nagy melegben sokan keresték fel a fővárosi strandokat, s bár úgy tűnt, már hétfőn megvolt az ideai rekord, ma még többen váltottak jegyet. a palatinust például több mint 13 ezren látogatták, s zárás előtt fél órával még nagyon sokan kerestek felüdülést a medencékben.

szerencsére nem döntött rekordot a mentők kánikulai forgalma: a fővárosban 120 alkalommal hívták őket beteghez, ez nem több, mint egy átlagos hétköznapi forgalom. az orvosok véleménye szerint azért estek kevesebben áldozatául a nagy hőségnek, mert már hosszú ideje tart a kánikula, s az emberek szervezete jobban hozzászokott a meleghez.

az országos meteorológiai szolgálat előrejelzése szerint szerdán időnként megnövekszik a gomolyfelhőzet, egy-két helyen zápor, zivatar valószínű. az északi szél megélénkül, a dunántúlon időnként megerősödik, s a zivatar idején átmenetileg viharos lesz. a hőmérséklet csúcserőke kevéssel 30 fok fölött alakul, de délután kissé mérséklődik a meleg, szünőben a kánikula. /mti/

mg/gg/er pr
19.46 190783 2341

-.-

sb0068 4 180 mtib1046 /közönségszolgálat ism./

t ö r ö l v e !!!

bel

- 47 -

1983.07.19.

sb0069 4 130 mtib2008

fogadás nicaragua nemzeti ünnepe alkalmából

1983. július 19. - eva conrado flores, a nicaraguai köztársaság budapesti nagykövete, hazája nemzeti ünnepe alkalmából kedden fogadást adott rezidenciáján. részt vett a fogadáson szentágothai jános, a magyar tudományos akadémia elnöke, andrikó miklós belkereskedelmi minisztériumi államtitkár, garai róbert külügyminiszter-helyettes, valamint politikai, társadalmi, gazdasági és kulturális életünk számos vezető személyisége. jelen volt a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője és tagja is. /mti/

és/gg/er ag pr
20.50 190783 0583

-.-

sb0070 4 180 mtib2011

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. július 19.

sb0001 főszezon a növényolaj-iparban
 sb0002 készül a bessenyi györgy ...
 sb0003 magyar kiállítások külföldön
 sb0004 angóraexport
 sb0005 a fővárosi tankönyvellátásról
 sb0006 csucsidő a jégyárban
 sb0007 népművészeti tárlatok
 sb0008 átadás előtt a botanikus kert
 sb0009 próbaüzem a kenyérgyárban
 sb0010 tervpályázat
 sb0011 alkalmi levelezőlap, új bélyegek
 sb0012 évadkezdés a hét végén
 sb0013 csepel autó: új motor
 sb0014 pécs középkori utcája
 sb0015 szovjet képzőművészek
 sb0016 másodlagos művelésre készítik
 sb0017 szakmunkástanulók ...
 sb0018 kréta borsodból
 sb0019 lángvágás pb-gázzal
 sb0020 garazontakások pályakezdőknek
 sb0021 tehergépkocsik soron kívül
 sb0022 gépek diósgyőrből
 sb0023 méteráru márkabolt nyílt
 sb0024 barátkozás a történelemmel
 sb0025 halpusztulás
 sb0026 tragikus vizibalesetek
 sb0027 vízkorlátozások
 sb0028 megnyílt a xx. pedagógiai nyári egyetem
 sb0029 a békés megyei tanács vb ülése
 sb0030 a társadalmi szemle új száma
 sb0031 a mahart közleménye
 sb0032 tömegesen érik a paradicsom
 sb0033 aratják a mustárt
 sb0034 jutalomüdülés
 sb0035 izzik a bácskunsági homok
 sb0036 terméstöbblet
 sb0037 elhunyt nagy istván
 sb0038 a főinform jelenti
 sb0039 a textilipari szakszervezet
 sb0040 időjárásjelentés /1. rész/
 /folyt. köv./ s/er
 20.59 190783 1325

--

sb0071 4 180 mtib2012

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 időjárásjelentés /2. rész/
 sb0042 felujtják ...
 sb0043 növényvédelmi előrejelzés
 sb0044 autó-sorszámok
 sb0045 a környező országok időjárása
 sb0046 az európai nagyvárosok hőmérséklete
 sb0047 a történelmi drámáról
 sb0048 világszabványok ...
 sb0049 kettős gyilkosság ügyében nyomoz a rendőrség
 sb0050 védik a nagy meleg dolgozókat
 sb0051 a moncada laktanya ... /1. rész/
 sb0052 a moncada laktanya ... /2. rész/
 sb0053 piaci körkép
 sb0054 papp gábor grafikák
 sb0055 amatőrfilm tábor
 sb0056 schéner mihály tárlata
 sb0057 szünetel a teherforgalom
 sb0058 félidőben a 9. pécsi vásár
 sb0059 kemping-avatás debrecenben
 sb0060 közlekedési tájékoztató
 sb0061 megbízalévlátadások
 sb0062 üdvözlő távirat
 sb0063 kitüntetés /erdős lászló/
 sb0064 kitüntetés /pirk jános/
 sb0065 orgonahangverseny miskolcon
 sb0066 az „izzó planéták” bemutatója
 sb0067 a kánikula mérlege a fővárosban
 sb0068 fogadás nicaragua nemzeti ünnepe alkalmából
 sb0069 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0070 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztették: izsák erika
 halasi györgy
 oltványi ottó
 fehér péter

- v é g e -

20.59

/mti/ er
190783 1360

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

-----
budapest, 1983. július 20.

bel

s z e r d a
-----

sb0001 4 150 mtib1001

több mirelit zöldség - teljesítette féléves tervét a hűtőipar

1983. július 20. - sikerrel teljesítette a hűtőipar első félévi tervét. az előző év azonos időszakához képest 6 százalékkal növelte termelését, tovább javult a hazai lakosság ellátása mirelit termékekből és az export is kedvezően alakult. mindehhez a gyárak eredményes munkája mellett hozzájárult az is, hogy zöldségből, gyümölcsből viszonylag kedvezőek voltak a terméseredmények.

most is teljes kapacitással dolgozik a tiz mirelit üzem, napi 400-500 tonna terményt fogadnak. mivel az igények némiképp a mirelit zöldség iránt fokozódnak, e termékekből növeli az előállítás többi között a bajai, a győri és a miskolci hűtőház. a zöldbabot, az uborkát és tököt dolgozzák most fel, július végén pedig megkezdődik a paradicsom és a paprika fagyasztása. a gyümölcsök közül a málna, a ribiszke, a meggy és a cseresznye feldolgozása már befejeződött, a közeli hetekben a szilvaszezon következik, majd zalaegerszegen, székesfehérváron és baján a külföldön is igen keresett csöves kukorica mirelitté fagyasztása ad nagyobb munkát.

a termékek nagy része a raktárakba kerül, a téli időszakban szállítják majd ki az üzletkebe, más részét exportálják. ehhez kedvező feltételeket teremtett a közelmúltban egy hamburgi céggel kialakított vegyesvállalat, amelynek működésével lehetővé vált, hogy a magyar hűtőipari termékek állandóan jelen legyenek az exportpiacokon, ilymódon javulhatnak az eladási feltételek.

